

Oponentský posudek

Metodologie a metody ve výuce přírodopisu na základních školách v letech 1918-1938

Tomáš Řezáč, bakalářská práce

Diplomant si zvolil téma své práce protože, že si věcně uvědomuje paradigmaty metod v různých obdobích politického dění na území dnešní České republiky. Výzkum byl založen na hodnocení materiálů získaných v knihovnách Národního pedagogického muzea v Praze a knihovně J.A. Komenského a zřejmě i ze své praxe nebo praxe svých kolegů.

Jazykový projev je na dobré úrovni, citace literatury jsou přehledné a označené čísly s uvedením zdroje dole na stránce. Formální členění práce je naprosto nestandardní. Chybí úvodní kapitola vysvětlující problematiku a případně uvádí analýzu odborné literatury týkající se tématu. Vzhledem ke kompilační povaze práce je však možno považovat citace poznatků pocházejících z prostudované literatury za výsledky. Ve formálním členění chybí kapitola diskuse. Kapitola závěr nesplňuje požadavky shrnutí výsledků práce. Práce je na mnoha místech psaná v první osobě, což nepatří do stylu psaní odborných prací. V práci je možno nalézt mnoho hodnocení politické situace jednotlivých období s vlastními hodnotícími komentáři. Některé body odkazující na literaturu jsou silně diskutabilní, například příprava „likvidace českých státních práv“. Situace v době tohoto prohlášení (1916) byla v naprosto opačném ladění a toto tvrzení vzniklo jistě nepochopením tvrzení v citovaném článku.

Velmi výrazným praktickým přínosem práce je kritika nesprávných informací, které se u nás ve školách ze strany učitelů objevují. Mnoho mylných informací, podobných těm uvedeným na str.43 (například nesprávné a zastaralé hodnocení anatomie a fyziologie živočichů v učebnicích meziválečného období) přetrvávalo až nedávné doby. Tyto učebnice biologie jsou však v dnešní době na ústupu. Nicméně mnoho mylných informací přetrvává ve vědomí učitelů dodnes. Proto je téma diskutované v předkládané bakalářské práci velmi žádoucí. Učebnice předkládané žákům našich základních škol, jsou v současné době po stránce věcné na velmi dobré úrovni. Bývají totiž prací týmu odborníků z různých oborů. Jejich charakter z hlediska poznání struktur přírody je však diskutabilní. To souvisí se zvyklostmi vyučování v naší republice, totiž zaměřením na popisy jevů bez vysvětlení a diskuse. Autor bakalářské práce také v rámci metodologie řeší v kapitole 4. aktivizaci žáků. Kapitola je sama o sobě zdařilá, ale v rámci celé práce, která má hodnotit metody vyučování se zde jeví jako izolovaná. V kapitole 6. autor pojednává o starých a překonaných názorech uváděných ve školách před dlouhou dobou. Poznámku o zahřívání vajec krajtou síťkovanou o 6 stupňů C lze považovat za zajímavost, ale na inkubaci v chladném prostředí to ani i krajty nestačí. Na původním postulátu o nezahřívání vajec plazů to nic nemění.

OTÁZKA DOPORUČENÁ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ.

Co je míněno návodem pro chování po uštknutí hadem, aplikací alkoholu a vasokonstrikcí ?
str. 44

Práci doporučuji k obhájení.

V Praze dne 6.5.2015.
RNDr. Jan Řezníček, PhD.